

Projekty studentů Filozofické fakulty UK míří do finále univerzitního kola soutěže Map the System

Univerzitního finále prestižní interdisciplinární oxfordské soutěže se zúčastní čtyři týmy se studenty z FF UK. Jejich projekty mají zmapovat systémové myšlení v současných společenských a environmentálních otázkách.

Co je Map the System?

Studenti v rámci soutěže mapují vzorce lidského uvažování, chování, ekonomické vlivy, politická rozhodnutí nebo globální trendy, prostřednictvím kterých se snaží popsat, co vedlo ke vzniku a rozvoji různých společenských problémů a zároveň navrhují jejich možná řešení.

Do soutěže se zapojují jednotlivci i studentské týmy z univerzit po celém světě. Pořádá ji obchodní škola Oxfordské univerzity Saïd Business School, která studentům umožňuje se soutěže účastnit na lokální úrovni ve své zemi a postoupit do mezinárodního kola, které se koná právě v Oxfordu.

Do finále Univerzity Karlovy se dostaly čtyři týmy z Filozofické fakulty UK:

**Diskriminace osob
na základě
nadváhy a obezity
v ČR**

**Domácí násilí
v České republice**

**System
zpracování
bioodpadu v Praze**

Znásilnění v ČR

Diskriminace osob na základě nadváhy a obezity v ČR

Diskriminace osob s nadváhou nebo obezitou je jednou z mála forem diskriminace, která je dnes stále tolerována, někdy dokonce i podporována. Petra Pilcová, studentka navazujícího magisterského studia Sociální práce na FF UK, se rozhodla tento společenský problém hlouběji prozkoumat.

K výběru tématu ji vedla vlastní zkušenost: „Přibližně před dvěma lety jsem si začala uvědomovat, že taková diskriminace vůbec existuje a že mám právo na to se ozvat,“ říká řešitelka projektu. „Jsou to pak i lidská práva obecně, co mě zajímá. Když jsou u jiných lidí jakkoliv porušovaná, zvedá mě to ze

židle a chci s tím něco dělat.“

Ve svém projektu využívá studií ze Spojených států, o kterých tvrdí, že jsou v této problematice napřed. „Většina lidí v ČR, kteří nadváhu a obezitu odsuzují, si ani neuvědomuje, že zasahuje do osobnosti toho druhého.“ Na českých sociálních sítích se pod fotografiemi lidí s nadváhou a obezitou stále objevují nenávistné komentáře. Na druhou stranu existují i nové kanály, které se tímto problémem zabývají: „Například podcast Sádlo tuto tematiku do široka otevřel.“ Osvěta je jedním z hlavních důvodů, proč si Petra Pilcová projekt vybrala.

Diskriminace osob na základě nadváhy a obezity není v České republice pouze okrajový problém. „Často slyším narážky ze strany kamarádů/studentů na vysoké škole,“ popisuje Petra. Naráží ale také na společenský ideál krásy, který může ovlivnit místo na sociálním žebříčku: „Vadí mi i určitá exkluzivita těch, kteří jsou štíhlejší. Nezasloužíme si všichni stejný přístup?“

Členové týmu: Petra Pilcová (Sociální práce FF UK)

Domácí násilí v České republice

Ačkoliv v České republice existuje systém, který se s případy domácího násilí vypořádává, neexistuje zavedená jednotná metodika, kterou by se řídil např. integrovaný záchranný systém. Nejen na to se snaží se svým mezifakultním týmem upozornit Viktorie Vondráčková, studentka bakalářského programu Psychologie.

V projektu se zabývají i tím, jak je domácí násilí spjato s mýty, které mají tendenci očerňovat ohroženou osobu a snímat z násilné osoby odpovědnost za jeho chování. Následkem může být, často nechtěná, sekundární viktimizace, což může vést i k oddálení vyhledání pomoci.

Řešením by mohla být již zmiňovaná jednotná metodika: „Česká republika by měla v souvislosti s touto problematikou vyčlenit více finančních prostředků, které by směřovaly do pravidelných a celoplošných školení profesionálů,“ uvádí studentky. Tím by mohlo dojít ke zkvalitnění péče nejen o ohrožené osoby, ale i o násilné osoby. „Pokud se totiž budeme zabývat jen jednou stranou rovnice, problém se nikdy nevyřeší.“

Fenomén domácího násilí je velmi komplexní a k jeho efektivnímu řešení, redukci a prevenci je potřeba funkční multidisciplinární spolupráce, která v systému umožňuje identifikaci slabých míst. I proto tým vznikl seskupením dvojic z různých oborů: psychologie, sociologie a práva. „Možnost spolupracovat v multioborovém týmu nás velmi lákala, nabídla nám možnost vytvořit si o celé problematice ucelenější obrázek,“ popisují studentky.

Členové týmu: Viktorie Vondráčková (Psychologie, FF UK), Ludmila Rašková (FSV UK), Sabina Landovská (FHS UK), Eliška Lipková (FSV UK), Nela Kozáková (PF UK), Veronika Králová (PF UK)

TOP

System zpracování bioodpadu v Praze

Bioodpad dnes tvoří až 60 % komunálního odpadu, zatímco by se dal přeměnit na cenný produkt – kompost. Tým složený ze tří studentek FF UK se zabýval otázkou, co může člověk žijící v Praze dělat s bioodpadem, který vyprodukuje – kromě toho, že ho vyhodí

do smíšeného odpadu?

Třídít bioodpad je možné nejen v domech se zahradou. „Pro někoho může být řešením například vermikompostér (se žížalami) nebo bokashi, které jde mít i v bytě. Další možností je ‚hnědá popelnice‘, kterou od ledna Magistrát hl. města Prahy poskytuje bezplatně, stačí o ni požádat majitele či správce objektu,“ vysvětluje tým studentek. „Přesto víme, že ani to neřeší problémy všech – někde není podpora SVJ, jinde na popelnici fyzicky není místo. Právě tyto systémové bariéry jsou důvodem, proč jsme se rozhodly tento problém zkoumat,“ dodávají.

Kolem bioodpadu navíc panují obavy například ze zápachu – přitom pokud se uchovává správně, jde se tomu snadno vyvarovat. Není nouze ani o využití: „Pokud sami nemáte rostlinky, které byste kompostem hnojili, můžete ho nabídnout lidem z okolí pomocí interaktivní mapy komunitních zahrad a kompostérů.“

Členové týmu: Jitka Vlčinská (Sociální pedagogika, FF UK), Barbora Aradská (Filmová studia, FF UK), Kateřina Fantová (Historie, FF UK), Kateřina Faltýnková (PřF UK)

TOP

Znásilnění v ČR

Znásilnění je v České republice charakteristické četností a vysokým počtem nenahlášených případů. Odhadem dojde v ČR až k 12 000 znásilnění ročně, na policii jich je ale nahlášeno přibližně jen 600. K nenahlášení může dojít hned z několika důvodů, jako je vztah k pachateli, strach ze stigmatizace a problematické získávání důkazů. V rámci soutěže se tímto tématem zabývá Lucie Heráčková, studentka sociologie na FF UK a práv na PF UK.

V posledních několika letech dochází ke změnám společenského diskurzu ohledně této problematiky, což je dle Lucie způsobené především otevíráním tohoto tématu. Vliv na proměnu mají medializované kauzy i zviditelnění problematiky na úrovni komunit, např. na vysokých školách. „Téma se tak stává lidem bližší, protože zjišťují, že oběti mohou být i blízko nich,“ popisuje situaci Lucie. Roste i počet neziskových organizací bojujících za změny v legislativě a poskytujících pomoci obětem.

Lucie Heráčková v rámci projektu hledala konkrétní možnosti pro společenskou změnu. „Jako klíčový se ukazuje především přístup na státní úrovni. Důležité je adaptování vhodné legislativy, která by otevřela možnost lépe postihnout a soudit znásilnění,“ navrhuje Lucie. Vyslal by se tím jasný signál společnosti, který by komunikoval závažnost sexuálního násilí.

Jako zajímavá intervence se nabízí vytvoření tzv. help points, sítě krizových center, na které se může oběť obrátit. V těchto místech se centralizuje pomoc, která se pak obětem stává dostupnější a je tak i umožněno efektivně začít s vyšetřováním. „Přístup je však nutné změnit i na komunitní úrovni a aktivně se zasadit o vytváření bezpečného prostředí pro oběti sexuálního napadení, ve kterém se nebudou bát otevřít a bude pro ně možné najít podporu,“ dodává Petra Heráčková.

Členové týmu: Lucie Heráčková (Sociologie, FF UK; PF UK)

TOP